

DORPSORGaan

spaarndam

DORPS-ORGAAN SPAARNDAM

inhoud:	pag.
hearing in Spaarndam	2
dankbetuiging familie A.J. Verdurmen	2
de verkiezingen in de twee Spaarndammen	3
verenigingsnieuws	5
de heer Cor Visser in zijn kunstschool in Engeland	6
uit de raadskamer van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude	7
30 april en 5 mei koninginnedag en bevrijdingsfeest	8
de geschiedenis van Spaarndam	9
bekendmaking dorpsraad Spaarndam	10
een gouden huwelijksfesst voor het bruidspaar P. Berk	11
een gouden huwelijksfeest voor het bruidspaar C. Z. de Rooij	12

redactieleden:

e. huttinga	ijdijsk 27
j.a. knijnenburg	ijdijsk 26
p.a. roelofsen	dr. w. nijestraat 9
d.a. verdurmen	visserseinde 71

blad van de dorpsraad-spaarndam

4e jaargang nr. 4

redactie-adres: Dr. W. Nijestraat 9, Spaarndam (oost)

hearing in spaarndam

Mede namens het College van Burgemeester en Wethouders van Haarlemmerliede en Spaarwoude vestigen wij er Uw bijzondere aandacht op, dat op

donderdag, 21 mei a.s.

in de zaal van het sportcomplex nabij de Ringweg (in Spaarndam-oost) een hearing zal worden gehouden, welke om 20.00 uur zal aanvangen.

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarwoude stelt zich voor alsdan de volgende onderwerpen ter sprake te brengen:

- a. de woningbouw in Spaarndam-oost;
- b. de voorziening van Spaarndam-oost met aardgas;
- c. het voorontwerp van het plan betreffende het recreatiegebied Spaarwoude.

Bij deze worden alle belangstellenden - westerlingen en oosterlingen - gaarne uitgenodigd om die belangrijke bijeenkomst bij te wonen.

Het volgende nummer van het dorpsorgaan zal waarschijnlijk te laat verschijnen om U aan die hearing te herinneren. Noteert U daarom nu de datum van 21 mei om te voorkomen, dat U de hearing tot Uw spijt anders misschien zoudt vergeten.

De Redactie

DANKBETUIGING FAMILIE A.J. VERDURMEN

Het echtpaar Verdurmen, dat onlangs zijn 40-jarig huwelijksfeest mocht vieren, spreekt bij deze, mede namens de kinderen, gaarne zijn dank uit aan het adres van allen, die de 4e maart 1970 tot een onvergetelijke dag hebben gemaakt.

Aan ruime belangstelling heeft het niet ontbroken, evenmin aan cadeaux, bloemen en schriftelijke gelukwensen.

Aan het verzoek om plaatsing van dit bericht in dit orgaan hebben wij gaarne voldaan.

De Redactie

DE VERKIEZINGEN IN DE TWEE SPAARNDAMMEN.

De Spaarndammers worden dit jaar wel uit hun tenten gelokt door de verkiezingen.

Toog men al op 26 januari 1970 in groten getale naar de stembus voor de verkiezing van een tweetal leden van de dorpsraad Spaarndam, het schaduwkabinet voor de beide Spaarndamse dorpsdelen oost en west, op 18 maart werd men geroepen in hoger sferen zijn/haar stem uit te brengen en wel in het kader van de verkiezingen voor de Provinciale Staten voor het gewest Noord-Holland.

Welnu, van deze laatste verkiezingen luiden de uitslagen van westelijk - en oostelijk Spaarndam achtereenvolgens:

Partijen	Stemmen westelijk Spaarndam	oostelijk Spaarndam
1. P.v.d.A.	172 = + 44,75%	51 = + 16,5 %
2. K.V.P.	72 = + 18,75%	155 = + 49,5 %
3. V.V.D.	31 = + 8 %	18 = + 5,75%
4. P.S.P.	10 = + 2,5 %	3 = + 1 %
5. C.H.U.	18 = + 4,75%	10 = + 3 %
6. A.R.P.	16 = + 4 %	20 = + 6,5 %
7. Boerenpartij	4 = + 1 %	14 = + 4,5 %
8. C.P.N.	11 = + 3 %	12 = + 4 %
9. P.P.Radicalen	20 = + 5,25%	7 = + 2 %
10. Binding Rechts	2 = + 0,5 %	2 = + 0,5 %
11. D'66	22 = + 5,75%	18 = + 5,75%
12. S.G.P.	2 = + 0,5 %	-- = + -- %
13. C.D.U.	2 = + 0,5 %	2 = + 0,5 %
15. G.P.V.	3 = + 0,75%	2 = + 0,5 %
	Totaal 385 = 100%	Totaal 314 = 100%

Wij hebben niet de minste behoefte om op deze verkiezingsuitslag enig commentaar te geven. Wel willen wij hieraan toevoegen, dat de verkiezingen voor de Provinciale Staten en voor de dorpsraad beide voor het eerst gemeen hebben, dat geen opkomstplicht geldt.

Met die twee stemmingen is de verkiezingskous van dit jaar overigens nog niet afgebreed.

Het is namelijk wellicht bekend, dat de gemeenteraden van Haarlem en van Haarlemmerliede en Spaarnwoude tenslotte op 3 juni de belangstelling van de kiezer vragen.

Kortom, de democratie viert toch echt wel hoogtij in onze lage landen en wel zeer speciaal in Spaarndam.

Immers is de Spaarndammers 3 maal beschoren wat de meeste Nederlanders slechts 2 maal wordt gegund.

Om van "inspraak" dan nog maar niet eens te spreken.

P. A. Roelofsen

Nog eens ..... verkiezingen.

En zo stemde, volgens de krant, Haarlem, waartoe westelijk Spaarndam behoort.

Haarlem

	Staten 1966 Perc.	Kamer 1967 Perc.	Staten 1970 Perc.	Stemmen
Opkomst kiezers	94.1	94.5	65.4	74.098
P.v.d.A.	26.5	25.9	27.7	20.299
K.V.P.	25.8	22.4	20.4	14.937
V.V.D.	12.2	12.2	14.1	10.346
P.S.P.	7.9	4.8	3.0	2.190
C.H.U.	6.8	4.7	4.6	3.352
A.R.P.	6.5	8.0	6.7	4.945
B.P.	8.5	8.0	1.6	1.199
C.P.N.	3.8	5.1	5.7	4.149
P.P.R.	0.0	0.0	2.1	1.507
B.R.	0.0	0.0	0.4	314
D'66	0.0	7.8	12.3	9.035
S.G.P.	0.4	0.4	0.4	302
C.D.U.	0.6	1.1	0.4	281
Lijst Steur	0.0	0.0	0.1	93
G.P.V.	0.5	0.4	0.5	377
Overigen	0.5	2.4		
Totaal	100	100	100	73.326

Haarlemmerliede

En zo Haarlemmerliede en Spaarnwoude, waarvan Spaarndam - oost deel uitmaakt.

	Staten 1966 Perc.	Kamer 1967 Perc.	Staten 1970 Perc.	Stemmen
Opkomst kiezers	95.4	95.6	72.3	1.787
P.v.d.A.	13.5	14.4	15.0	264
K.V.P.	43.9	40.8	40.9	721
V.V.D.	11.8	12.1	15.6	275
P.S.P.	4.0	2.3	1.3	23
C.H.U.	6.4	4.9	4.1	72
A.R.P.	7.5	9.1	7.5	133
B.P.	8.4	4.9	2.3	40
C.P.N.	3.0	4.5	4.2	75
P.P.R.	0.0	0.0	2.2	39
B.R.	0.0	0.0	0.3	6
D'66	0.0	3.1	5.0	89
S.G.P.	0.4	0.6	0.8	14
C.D.U.	0.8	0.9	0.3	5
G.P.V.	0.3	0.3	0.5	9
Overigen	0.0	2.1	—	—
Totaal	100	100	100	1.785

VERENIGINGSNIEUWS

Onze softbalvereniging "De Brinkers" doet een beroep op U!

Zijn er in Spaarndam nog mensen, die mee willen helpen van onze softbalvereniging een werkelijk bloeiende vereniging te maken? Wij hebben mensen nodig voor o. a.:

1. wedstrijdbegeleiding.
2. het coachen. Wie hiervoor interesse heeft kan kosteloos een coachcursus gaan volgen.
3. de scheidsrechterij.

Wij denken bijvoorbeeld vooral ook aan de ouders van onze adspiranten en junioren. De mensen, die hiervoor iets voelen, kunnen contact opnemen met onze voorzitter:

Mevr. M. A. Barnhoorn-v. Warmerdam,
Dr. W. Nijestraat 15,
Spaarndam.
Tel. 201.

Met vriendelijke sportgroeten.

Het Bestuur van de
"De Brinkers"

*

*

Veel succes:
redactie.

De heer COR VISSER in zijn KUNSTSCHOOL in ENGELAND.

De hierbij afgedrukte foto - ons in handen gespeeld via de heer H. Vallentgoed - heeft betrekking op de Kunstschool in Engeland van de voor velen wellicht nog bekende heer .... Cor Visser.

Het is misschien wel nuttig te vermelden, dat deze Nederlandse kunstenaar in Engeland woonachtig is op het adres 44 Fore Street, Ipswich, Suffolk.

De Redactie

**UIT DE RAADSKAMER VAN DE GEMEENTE
HAARLEMMERLIEDE EN SPAARNWOUDE.**

AANLOOPKREDIET AARDGAS SPAARNDAM-O

Aan de raad,

Nu de bouwplannen voor Spaarndam-oost enigszins vastere vorm gaan aannemen, zal ook aandacht moeten worden besteed aan de voorzieningen welke op dat gedeelte van onze gemeente moeten worden getroffen.

Meer speciaal denken we hier aan de voorziening met aardgas in de reeds bestaande en de nieuw te bouwen woningen.

Daar deze voorbereidingen veel tijd en geld vergen, komt het ons alleszins wenselijk voor een aanloopkrediet ter beschikking te hebben voor de voorbereidende maatregelen, het aanleggen van hoofdleidingen alsmede het overnemen van reeds gedeeltelijk gereed zijnde leidingen.

Wij taxeren hiervoor in eerste instantie behoefte te hebben aan ongeveer f 250.000,--.

Op grond van het bovenstaande nodigen wij U uit het volgende besluit te nemen.

Halfweg, 20 februari 1970

Burgemeester en wethouders van
Haarlemmerliede en Spaarnwoude,

w.g. H.M. van Bruggen, burgemeester

w.g. L. Trouw , l. secretaris

No. 21

1970

AANLOOPKREDIET AARDGAS SPAARNDAM-O

De raad der gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 20 februari 1970;

b e s l u i t :

voor de aardgasvoorziening in Spaarndam-oost een aanloopkrediet ter beschikking te stellen van f 250.000,--.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 3 maart 1970.

de secretaris,
w.g.L. Trouw

de voorzitter,
w.g.H.M. van Bruggen

voor afschrift;
de secretaris,
w.g. onleesbaar l.s.

"Wien Neerlands . . . . .

. . . . .
. . . . .

30 april en 5 mei

Koninginnedag en bevrijdingsfeest

Ja, ja, dat is me wat. Twee maal zo kort op elkaar te kunnen feestvieren.

Dat het niet veel moeite zal kosten om de echte feest sfeer te scheppen, is een duidelijke zaak.

Het is immers groots er bij te kunnen stilstaan, dat wij als natie al weer een 25-tal jaren in vrijheid hebben kunnen leven.

Velen onzer weten nog maar al te goed hoe het was in de periode van '40-'45.

Zeer terecht wordt er dus op korte termijn tot twee maal toe gefeest, ook in Spaarndam.

De organisatoren van de feestelijkheden doen hun best om het iedereen, niet in de laatste plaats de jeugd, naar de zin te maken.

Tijd, moeite noch geld worden gespaard.

Laat de jeugd het op haar beurt ook leuk houden bij die twee vrolijke-feestelijke-noten.

In het verleden is het hier namelijk nog wel eens voorge-

komen, dat enige jongelieden zich vergrepen aan de feestverlichting en wat dies meer zij.

Het behoeft geen betoog, dat zulk een overdadige baldadigheid geld kost.

Nogmaals dus, laten wij het nu en voor de toekomst leuk houden.

Doe niet zoals die dame op het hierbij afgedrukte prentje, jongelui. Zij kan helaas niet van al dat moois afblijven.

Houdt de handen thuis, voor wat betreft de feestversiering e.d.

Het is ook wel eens goed om alleen maar het toekijken te hebben.

Tenslotte nog dit. Er zouden wel eens jongelui kunnen zijn, die door hun leeftijd nog niet voldoende zelfbeheersing kunnen opbrengen.

In deze laatste gevallen mag wel worden verwacht, dat de ouders, die het aangaat, straks wakende ogen laten gaan.

De Redactie heeft dit stukje opgemaakt op verzoek van het plaatselijke comité viering Koninginnedag.

DE GESCHIEDENIS VAN SPAARNDAM

BEROEPSUITOEFENING IN SPAARNDAM IN 1742.

In het jaar 1742 werd door Corn. Vergragt, A. de Jong en Joh. Soufflé een lijst samengesteld van de huizen in Spaarndam, (dus het deel, dat tot Spaarnwoude behoorde, viel er buiten), met hun bewoners, die een bepaald beroep uitoefenden. Deze lijst is opgenomen in "Drie Baarsjes en een Ham".

Een grote verscheidenheid van beroepen kwam voor. Vaak oefende één man of vrouw verschillende beroepen uit. Een overzicht van de beroepen geeft het volgende lijstje:

Beroep:	Aantal:	Beroep:	Aantal:
Arbeider	6	Mestelaar	1
Bloekemaker	4	Nachtwaker	1
Bode (van Rijnland)	1	Opperman	1
Broodbakker	1	"Out afgeleeft visscher"	1
Chirurgijn	2	Predikant	1
Commis	1	Rentenier	1
Commenijhoud-(st)-er	6	Scheepmaker	2
Dienstmeid	10	Schipper	3
"Dijker"	1	Schoenmaker	2
Foyer	12	Schoolmeester	1
Fruitschipper	1	Schoonmaakster	2
Hospes	3	Slager	1
"Jongen"	8	Sluiswachter	2
Kleermaker	1	Smit	5
Knecht	19	Turftonster	2
Koehouder	4	Visser	15
Koekebakker	1	Voerman	3
"Mart met vis"	3	Zandschipper	2
Mastenmaker	2	Zeilmaker (en taander)	5

Op dit lijstje komen enkele beroepen voor, die niet meer worden uitgeoefend of die nu anders worden genoemd.

Een bloekemaker was een soort timmerman. Bloken betekende "het kisten van een lijk". Zo maakte een bloekemaker ook doodkisten. Iets anders geschreven betekende het ook klompenmaker of maker van blokken b.v. voor katrolschijven.

Een chirurgijn was een plattelandsgeneesheer. Dat er in Spaarndam twee van zulke heren waren op een bevolking van ongeveer 400 zielen, lijkt wat overdadig. Eén van hen was dan ook tevens foyer. Of zij tegelijk ook barbier waren, kan ik niet achterhalen.

Een commenij-houder had een soort kruidenierswinkeltje. Eén van hen verkocht tevens brood. Drie van hen hadden naast hun winkeltje ook nog andere inkomstenbronnen als arbeider en blokemakersknecht. Waarschijnlijk zal de huisvrouw bij afwezigheid van haar man de zaak hebben bijgehouden. Naast de commenijtjes waren er nog drie winkeltjes, waarvan echter niet vermeld staat wat verkocht werd. Dat dit maar "bij"-zaakjes waren, blijkt uit de manier van opschrijven: "turftonster, en doet een winkeltje"; "schippersknecht, doet een winkeltje"; "fruytschipper en winkelier.

Een foyer hielp, onder verantwoordelijkheid van de sluiswachter, bij het openen der sluisdeuren en het openschuiven van de brug. Dit was altijd een nevenbetrekking. De sluisen konden immers alleen geopend worden als het op het IJ eb was. De schutsluisen fungeerden dan tevens als spuisluis, zoals nu nog een enkele keer bij zware zuidwester-storm gebeurt. De foyers waren officieel in dienst van het waterschap Rijnland. Alleen die foyers, die geholpen hadden, kregen een deel van het fooygeld, dat de schipper betaald had. (De oude betekenis van het woord fooye is reis, weg, tocht). De functie van foyer vormde een bijverdienste van een arbeider, hospes, veerschipper, dijker, kleermaker, zeilmaker, (deze man was ook al belastinginner), blokemaker, smit, visser, commenijhouder en chirurgijn.

Een hospes was de waard van een herberg. Ook zij hadden bijbaantjes. Twee waren tevens foyer. De ene woonde op de West-Kolk en de andere op het Visschers-end. Laatstgenoemde was tevens voerman "met een Boerewagen en sjees met 2 á 3 oude paarden". In 1796 waren er in Spaarndam twee herbergen van formaat, n.l. "Het Scheepjen" en "de Gouden Leeuw", die eerst "Prins Maurits" heette. Deze naamsverandering zal waarschijnlijk veroorzaakt zijn door de Franse invasie van 1795 en het daarmee samenhangende vertrek van de Oranjes.

Een turftonster was een vrouw, die turf in tonnen deed, omdat toen de hoeveelheid turf in tonnen gemeten werd.

Het verschil tussen knecht en arbeider was daarin gelegen, dat een knecht een vast beroep of ambacht uitoefende (scheepmakersknecht, chirurgijnsknecht, sluiswachtersknecht, enz.), terwijl een arbeider voor allerlei werk gehuurd kon worden. Daarom was het arbeiderschap bijna altijd een bijverdienste.

G. van den Beldt Jr.

BEKENDMAKING DORPSRAAD SPAARNDAM

Beter laat dan nooit!

Daarom wordt voor de goede orde alsnog medegedeeld, dat het dagelijks bestuur van de dorpsraad Spaarndam voor de zittingsperiode 1970 hetzelfde gezicht zal hebben als in de periode 1969.

De functies van voorzitter, wnd. voorzitter en secretaris/penningmeester blijven derhalve achtereenvolgens vervuld worden door de heren:

G.P. Stapel, Lagedijk 18a, Spaarndam-o., telef. 259 (02504);

D.A. Verdurmen, Visserseinde 71, Spaarndam-w.;

P.A. Roelofsen, Dr. W. Nijestraat 9, Spaarndam-o., telef. 440 (02504).

Namens de dorpsraad Spaarndam,
P.A. Roelofsen,
secretaris.

EEN GOUDEN HUWELIJSFEEST VOOR HET

BRUIDSPAAR P. BERK

Op dinsdag, 19 mei a.s. hopen onze geliefde ouders

P. Berk en C. Berk-Prevost,

wonende op het adres Havenplein 26, Spaarndam-west,
gedachtenis te stichten aan het feit, dat zij alsdan

50 jaar

geleden in het huwelijk zijn getreden.

Hun dankbare kinderen, klein- en
achterkleinkinderen.

P. Berk

F. Berk-Bouwens

Piet

Frank

Tiny D. Donnell

Lex

Glenda

Scharon

E. C. Kuipers-Berk

F. Kuipers

Cora en verloofde

Annie

Eksterstraat 47,
Haarlem-noord.

339. Princes Highway

Albion Park Rail N.S.W. 2527

Australia

Uit aller naam: E. C. Kuipers-Berk.

Op de 19e mei bestaat de gelegenheid het bruidspaar Berk op hun woonadres te feliciteren.

Ook nu reeds van harte proficiat, geacht Bruidspaar Berk, ter gelegenheid van het bereiken van de bijzondere mijlpaal.

Wij wensen U ook nog vele goede jaren toe.

Wij hopen, dat U op de 19e mei met Uw kinderen, kleinkinderen, achterkleinkinderen en verdere familie een heel genoeglijke dag zult mogen beleven, die bovendien nog lange tijd in Uw herinnering zal blijven.

De Redactie.

**EEN GOUDEN HUWELIJKSFEEST VOOR HET
BRUIDSPAAR C.Z. de ROOIJ**

Op 28 april hopen onze ouders

C.Z. de Rooij en J.H. de Rooij-Schepers,
wonende op het adres Ringweg 97 te Spaarndam (oost),
gedachtenis te stichten aan het feit, dat ze dan 50 jaar
geleden in het huwelijk zijn getreden.

Hun dankbare kinderen
en kleinkinderen.

Er is gelegenheid tot feliciteren op woensdag 29 april a.s. van 19.00 tot 20.30 uur in
café Spaarndam, v.d. Putte, Westkolk 10, Spaarndam.

Van harte proficiat nu reeds voor straks, geacht Ehepaar de Rooy, met het bereiken van de
bijzondere mijlpaal.

Wij wensen U nog menig goed jaar toe.

En voor wat betreft de 28e en 29e april hopen wij, dat U met Uw kinderen, kleinkinderen en
verdere familie alsdan heel genoeglijke en bijzonder heuglijke dagen zult mogen beleven.

De Redactie.

